Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U004673

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-11-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванченко Ольга Сергіївна
2. Ivanchenko Olga S.

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.09

Назва наукової спеціальності: Психологія діяльності в особливих умовах

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-10-2019

Спеціальність за освітою: 7.010104 "Професійне навчання. Електроенергетика"

Місце роботи здобувача: Українська інженерно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02071228

Місцезнаходження: вул Університетська, 16, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.707.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, 94, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61023, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайниїх ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Українська інженерно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02071228

Місцезнаходження: вул Університетська, 16, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.21.41.19, 15.81

Тема дисертації:

1. Психокорекція ірраціональної дезадаптивної провини у працівників аварійно-рятувальних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій

2. Psychocorrection of irrational maladaptive guilt in employees of the emergency rescue units of the State Emergency Service of Ukraine

Реферат/анотація:

1. У дисертації представлено теоретичне узагальнення та нові підходи до вирішення наукової проблеми, яка виявляється в розкритті особливостей переживання різних типів провини у працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій. У роботі виявлені основні напрями дослідження феномену провини, доведена необхідність розрізняти провину-стан і провину-рису. Провина-стан розглядається як тимчасове, ситуаційне емоційне переживання, тоді як провина-риса - це стійка особова характеристика, яка виражена в схильності до переживання стану провини. Дослідження когнітивного, емоційного і поведінкового аспектів різних типів провини у пожежників-рятувальників виявило наявність істотних відмінностей. Вивчення когнітивних складових провини-стану показало, що у момент переживання цієї емоції думки досліджуваних спрямовані на засудження свого вчинку, необхідність вирішення ситуації. Відзначається навантаженість думок побоюваннями втрати любові і поваги оточення. Вивчення емоційного компонента виявило, що

провина найбільшою мірою пов'язана з внутрішнім занепокоєнням і соромом. Позбавлення від провини зазвичай робиться або планується зробити, як за допомогою вербальних засобів, отриманням пробачення, так і за допомогою предметних дій, які компенсують завданий збиток, виправляють ситуацію. Актуалізація емоції провини сприяє включенню таких захисних механізмів психіки, як: компенсація, заміщення, регресія, проекція і витіснення, що було враховано нами при створенні програми психокорекції для цієї категорії рятувальників. У пожежнх-рятувальників з переважанням провини-риси найбільш вираженими є показники провини того, що вижив і провини гіпервідповідальності; найменш - провини відділення. Результати анкетування вказують на те, що провина-риса є тривалим, хворобливим, генералізованим, частенько ірраціональним переживанням морального характеру, що негативно впливає на самовідношення, взаємовідносини, самореалізацію. Вона сприяє формуванню компенсаторної поведінки, спонукуваної потребою у виправданні і виправленні помилок. Також може формувати "синдром самопожертвування", тобто невротичне прагнення усіх рятувати. Найчастіше використовуваними механізмами психологічного захисту у цієї групи випробовуваних є: витіснення, компенсація, заперечення; найменш - проекція, реактивні утворення і заміщення. На підставі результатів психодіагностики були створені програми психокорекції для пожежників-рятувальників з переважанням провини-стану і провини-риси. Проведена після психокорекції повторна психодіагностика переконливо доводить ефективність використаних психокорекційних заходів, як у випадку роботи з виною-станом, так і виною-рисою.

2. Thesis presents the theoretical generalization and new approaches to solving the scientific problem, which is manifested in the disclosure of the features of experiencing different types of guilt by the employees of the State Emergency Service of Ukraine. The thesis covers the main fields of the study of the phenomenon of guilt and proves the need to distinguish between the state of guilt (guilt-state) and guilt as a personal trait (guilt-trait). The guilt-state is considered to be a temporary, situational emotional phase, while guilt-trait is a stable personal characteristic, expressed in a tendency to constantly experience guilt. Study of the cognitive, emotional, and behavioral aspects of different types of guilt in rescuers revealed significant differences. Studying of the cognitive components of the guilt-state showed that at the time of experiencing this emotion, the thoughts of the subjects are aimed at condemning their actions, at the need to resolve the situation. Their thoughts are loaded with fears of loss of love and respect of others. The study of the emotional component showed that guilt is most associated with inner anxiety and shame. Removal of guilt is usually carried out or is planned to be carried out, both by means of verbal means (by receiving forgiveness) and by means of substantive actions (compensating for the damage and correcting the situation). Actualization of the guilt emotion contributes to the turning on of such protective mechanisms of the psyche as: compensation, substitution, regression, projection and repression, which we took into account when creating the psychocorrection program for this category of rescuers. For firefighter-rescuers with a predominance of guilt-trait, the indicators of guilt of the survivor and guilt of hyper-responsibility are the most pronounced ones; the least outstanding indicator is the guilt of separation. The results of the questionnaire indicate that guilt-trait is a long, painful, generalized, often irrational moral experience that negatively affects self-attitude, relationships, and self-realization. It contributes to the formation of compensatory behavior, prompted by the need for justification and correction of errors. It can also form a "self-sacrifice syndrome" – a neurotic desire to save everyone. The most commonly used psychological defense mechanisms in this group of subjects are the following: repression, compensation, denial; the least commonly used - projection, reactive formations and substitution. Based on the results of psychodiagnostics, we created psycho-corrective programs for firefighter-rescuers with a predominance of guilt-state and guilt-trait. After post-psychocorrection psychodiagnostics were repeated, it became clear that both in case of guilt-state and guilt-trait the psycho-corrective programs were very effective.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучеренко Сергій Михайлович
2. Kucherenko Sergii V.

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Швалб Юрій Михайлович
2. Shvalb Yurii M.

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лєбєдєва Світлана Юріївна

2. Liebiedieva Svitlana Yu.

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Тімченко Олександр Володимирович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Тімченко Олександр Володимирович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.